

BESTYRELSENS BERETNING FOR FORENINGENS VIRKSOMHED 2021

Det politiske arbejde

Udfordringer i en corona-tid

Efter nedlukningen i marts 2020 konstaterede bestyrelsen en række iøjnefaldende problemstillinger. På generalforsamlingen den 4. september 2020 gjorde formanden rede for manglen på effektive kommunikationslinjer i folkekirken og en samarbejdskultur, der ikke indbefatter alle medarbejdergrupper og ledelseslag, samt uklare forhold om ledelseskompetencen mellem menighedsråd og præst/provst. Disse udfordringer er stadig aktuelle, om end der er gjort mange erfaringer det sidste år og vist vilje fra mange sider til at imødegå problemerne.

I efteråret tog epidemien igen dramatisk fart, og en debat om hvorvidt de gældende restriktioner for folkekirken var tilstrækkelige bredte sig. Man kunne følge debatten i pressen og på de sociale medier, men sekretariatet havde bemærkelsesværdigt få henvendelser fra medlemmerne.

De tre kirkemusikerorganisationer gik den 17. december sammen om en fælles pressemeddelelse. Her blev der gjort opmærksom på den stigende bekymring blandt nogle af foreningernes medlemmer for, at afviklingen af julens gudstjenester ikke alle steder ville foregå på en ansvarlig måde. Henvendelsen var tænkt som et opråb til menighedsråd og myndigheder om at agere efter situationens alvor. Tingene spidsede til tæt på jul og kulminerede lillejuleaften, da biskopperne på foranledning af sundhedsmyndighedernes udmelding samme eftermiddag anbefalede at holde kirkerne lukkede for gudstjenester i juledagene. DOKS er af den opfattelse, at som tingene stod, var det den rigtige beslutning.

Man kan sige, at forløbet omkring julen var uskønt, og debatten kunne synes hård og uforsonlig. Det var der mange årsager til. Uklarhed i meldingerne fra myndighederne skabte forvirring, og det skabte utryghed, når det ikke var gennemskueligt, hvor beslutningerne blev truffet, og hvem der var den egentlige afsender af de forskellige anbefalinger og instrukser. Det blev åbenlyst, at der herskede væsensforskellige holdninger til, hvordan kirken skulle udvise samfundssind og ansvarlighed i den aktuelle situation. Af debatten kunne man aflæse, at der ikke alle steder herskede den vilje til samarbejde, som sektorpartnerskabet lagde op til.

DOKS har i hele corona-året forsøgt at gøre sin indflydelse gældende via alle tilgængelige kanaler og samarbejdsrelationer. Et særligt fokusområde har været problemstillingen omkring smitterisiko i forbindelse med sang. Fra den allerførste nedlukningsdag har DOKS adresseret spørgsmålet til Kirkeministeriet og sundhedsmyndighederne. De skiftende retningslinjer har dog efterhånden forholdt sig til de særlige forhold omkring sang. Der er stadig behov for at sundhedsmyndighederne, i takt med at samfundet vender tilbage til fuld aktivitet, forholder sig præcist og nuanceret til denne særlige problematik. I den forløbne tid har vi lært at leve uden korsang og fællessang, men det er nødvendigt at få genoplivet både menigheds sangen og korsangen, der for gudstjenesten er en livsnerve og for korlivet en nødvendighed. Debatindlægget "Kirkernes kor sukker under corona-restriktioner" fra september 2020 er ikke blevet mindre aktuelt efter endnu en nedlukningsperiode. Her appellerede DOKS sammen med Organistforeningen, Dansk Kirkemusikerforening og Folkekirken Ungdomskor til myndighederne om at se specifikt på restriktionerne i forhold til korsang.

Læring

Der tales nu om hvilken læring der kan drages af kriseperioden. I november 2020 kom rapporten "Når folkekirken skal spille efter reglerne – men uden for banen" fra Folkekirkenes Uddannelses- og Videnscenter (FUV), der forholder sig til folkekirkenes håndtering af den første nedlukningsfase frem til juni 2020. I undersøgelsen havde man dog valgt kun at beskæftige sig med de medarbejdergrupper der var inviteret med i de to taskforce-grupper, som blev dannet i foråret 2020. Således er de erfaringer kirkemusikerne har gjort sig ikke inddraget, hvilket efter DOKS' holdning svækker rapportens konklusioner. Ikke desto mindre peger undersøgelsen på relevante problemstillinger, der skal håndteres.

Der er bred enighed om behovet for en bedre intern kommunikation i folkekirkenes organisation. Det gælder koordinering af budskaber og oprettelse af kanaler, så kommunikationen når ud til alle – inklusive kirkefunktionærerne – på samme tid. Et indledende arbejde er sat i gang for at forbedre DAP'en – folkekirkenes intranet. DOKS følger dette arbejde for at sikre, at alle medarbejdergrupper bliver tænkt med.

DOKS mener, at der er behov for at udvikle en samarbejdende og samtalende kultur på alle niveauer i folkekirkenes struktur. Det er undertiden en svær opgave, fordi kirkefunktionærer kun i ringe grad indgår i beslutningsprocesserne i folkekirkenes organisation. Sektorpartnerskabet på Kirkeministeriets område og Folkekirkenes Samarbejdsudvalg (FSU) kan forhåbentlig blive platforme, der vil forbedre denne relation.

Statens indgriben i borgernes frihedsrettigheder har siden foråret 2020 været massiv. Trossamfund er også blevet berørt. Dermed er forholdet mellem stat og folkekirke i denne periode blevet udfordret som vel aldrig før. Det har ikke gjort beslutningsgangene i folkekirkenes hierarkiske struktur mere gennemskuelige. DOKS er blevet bekræftet i, at Kirkeministeriets rolle som samlende faktor og bindeled til den centrale statsadministration er vigtig. DOKS ser med glæde på den åbenhed ministeriet har vist gennem det seneste år.

Blandt DOKS' medlemmer har corona-perioden naturligvis også sat sig spor. Der har været medlemshenvendelser med spørgsmål til gældende retningslinjer og behov for hjælp ved alvorlige samarbejdsproblemer. Men alt i alt er det bestyrelsens opfattelse, at medlemmerne trods alt har været i stand til at håndtere de uvante forhold og begrænsninger gennem lokal dialog på arbejdspladsen.

Bestyrelsens arbejdsform

Næsten alle udvalgsmøder, bestyrelsesmøder og kontakt til tillidsrepræsentanter er i det forløbne år foregået virtuelt, men bestyrelsens årlige seminar kunne i november gennemføres med fysisk fremmøde. Ligeledes har sekretariatets rejseaktiviteter, på grund af de begrænsede muligheder for fysiske møder rundt i landet i det forløbne år, været markant færre end tidligere.

Den virtuelle mødeaktivitet er blevet en arbejdsform, som har præget alle mødeaktiviteter, således også møder med Kirkeministeriet – herunder overenskomstforhandlingerne – og øvrige bestyrelser og råd, hvor DOKS er repræsenteret. Noget af dette vil givet fortsætte, men fysiske møder er at foretrække, når det handler om at danne personlige kontakter, gennemføre egentlige forhandlinger og behandle komplicerede emner.

DOKS' krav ved overenskomstforhandlingerne 2021

DOKS gik ind til forhandlingerne om OK21 med ét højt prioriteret krav. DOKS ønskede, at medlemmerne, for så vidt angår overenskomstansatte, blev omfattet af Akademikernes fællesoverenskomst, og at dette også skulle gælde personer med en kirkemusikalsk bacheloreksamen, således at DOKS fremover får forhandlingsret til disse stillinger. Derudover rejste DOKS krav om forbedringer i den cirkulærefastsatte ordning for tillidsrepræsentanter og et målrettet arbejde med seniorpolitik. I lyset af den økonomiske situation stillede DOKS et krav om at de centrale lønforbedringer skulle sikre reallønnen. Endelig rejste DOKS krav om forbedring af rådighedstillægget for tjenestemænd dog vel vidende, at der næppe var rum til særskilte lønforbedringer.

Baggrund

Bestyrelsen beskrev i sidste års beretning baggrunden for kravet om at komme under Akademikernes fællesoverenskomsts dækningsområde. Efter OK18-forhandlingerne gennemførte bestyrelsen en evaluering af forhandlingsresultatet. I forlængelse heraf havde bestyrelsen drøftelser med forhandlingsdirektøren i Akademikerne om den særlige forhandlingsposition DOKS har befundet sig i ved overenskomstforhandling, siden vi i 2009 indgik en fællesoverenskomst med CO10, centralorganisationen for Organistforeningen.

Den komplekse overenskomstmæssige forhandlingsposition sammen med udviklingen på forhandlingsområdet med Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) som ny stor hovedorganisation aktualiserede et behov for, at DOKS kunne knyttes tættere til Akademikernes aftale på det statslige område. Røster om ændrede forhandlingsammenhænge i folkekirken skærpede blot behovet herfor, uagtet at sådanne ændringer næppe uden videre lader sig gennemføre.

Hertil kom, at DOKS ved flere lejligheder havde rejst krav om at opnå forhandlingsret til stillinger, hvor den ansatte har en kirkemusikalsk bacheloreksamen, uden at dette krav var blevet imødekommet. Det var for såvel DOKS som for Akademikerne uholdbart, at en akademisk uddannelse ikke skulle være omfattet af en akademisk overenskomst.

I den efterfølgende periode havde Akademikerne og DOKS en række drøftelser med henblik på at præcisere, hvilke muligheder der kunne tegne sig. Det stod tidligt klart, at den rigtige løsning for DOKS ville være at træde ind under Akademikernes statslige fællesoverenskomst.

Forhandlingerne

I første del af 2020 præsenterede DOKS og Akademikerne Kirkeministeriet for vores overvejelser og ønsker. Det blev begyndelsen på en møderække, som intensiveredes frem imod OK21-forhandlingerne. Parterne var principielt enige om, at den bedste konstruktion ville være et særligt protokollat under Akademikernes fællesoverenskomst, hvortil man kunne overflytte de særlige vilkår, der gælder for organister og kirkemusikskolelærere.

Efter et konstruktivt forhandlingsforløb nåede DOKS, Akademikerne og Kirkeministeriet i afslutningen af forhandlingsforløbet frem til enighed om det forhandlingsresultat, at overenskomstansatte DOKS-medlemmer fremover er omfattet af Akademikernes

fællesoverenskomst med et særligt protokollat (bilag O) for organister, kirkemusikskolelærere og kantorer. Af protokollatet fremgår de arbejdstidsregler, fridagsregler, forhandlingsregler med mere, som medlemmerne hidtil har været omfattet af i Organistoverenskomsten. For kirkemusikskolelærere er regler om forberedelse, nettoarbejdstid og præambelid ligeledes videreført. Således er det sikret, at der ikke bliver nogen forringelse for det enkelte medlem.

Bestyrelsen tøver ikke med at kalde dette for et meget vigtigt resultat. Med dækning af bachelorstillinger og en fremtidssikret aftale er DOKS' aftalemæssige relation til Akademikerne blevet normaliseret. Hvilket betyder, at DOKS fremover forhandler sammen med den akademiske familie på det statslige område. Det betyder også, at DOKS har gjort sig uafhængig af eventuelle forandringer på overenskomstområdet, som måtte følge af, at Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) og Landsorganisationen (LO) er blevet fusioneret i FH. Endelig får DOKS nemmere ved at træde ind bag Akademikerne, hvis der skulle opstå forhandlingsmæssige udfordringer ved kommende overenskomstforhandlinger.

Andre resultater

OK21 bød desuden på andre gode resultater for DOKS. Den samlede ramme for det treårige overenskomstforlig indeholder lønforbedringer på 4,42 %, og det er vurderingen, at dette som minimum vil sikre reallønnen i perioden.

Ved det centrale forhandlingsbord blev der desuden rejst krav om forbedrede vilkår for alle tillidsrepræsentanter i folkekirken, og DOKS arbejdede sammen med Akademikerne for at sikre, at kravet blev udfoldet i en realistisk ramme, som kunne give et resultat.

Ved OK21-forliget er det tilkendegivet, at Kirkeministeriet vil indføre en række ændringer, som sikrer bedre faciliteter for tillidsrepræsentanterne, herunder adgang til IT-udstyr og uddannelse. Desuden vil man skærpe menighedsrådenes opmærksomhed på, at man kan få dækket udgifter til tillidsrepræsentantens virke af provstiets kasse.

På seniorområdet blev der ved det centrale bord indgået en aftale om en seniorbonusordning for alle over 62 år. Seniorbonusordningen er på 0,8 % af lønnen, som man får ret til at konvertere til to fridage pr. år. Denne ordning kommer også DOKS' medlemmer til gode. Bestyrelsen glæder sig over, at vilkårene for seniorer på denne måde er forbedret.

Endelig blev der i forbindelse med de afsluttende forhandlinger om den akademiske fællesoverenskomst aftalt et forhøjet pensionsbidrag af det rådighedstillæg overenskomstansatte i DOKS-stillinger er omfattet af. Det stiger således fra 9 % til 12,5 %.

Som en del af resultatet imødekom DOKS og Akademikerne Kirkeministeriets ønske om at gøre reglerne om skriftlige forhandlinger om tillæg permanente. Forhandlingsproceduren har virket glimrende for begge parter siden overenskomstens indgåelse i 2009. Desuden aftalte parterne, at der i overenskomstperioden skal optages drøftelser med henblik på at evaluere bestemmelser om arbejdstid og arbejdstilrettelæggelse. Endelig måtte bestyrelsen konstatere, at der ikke fra de centrale forhandlinger blev afsat midler til særskilte projekter. Det var derfor ikke muligt at komme i realitetsforhandling om tjenestemændenes rådighedstillæg.

Samlet set er der efter bestyrelsens opfattelse tale om et særdeles godt forhandlingsresultat, som betyder, at nogle af de væsentlige problemstillinger DOKS har kæmpet med i en årrække, nu ser

ud til at være løst. Samtidig har der også været bevægelse på de fleste af de øvrige områder, hvor DOKS har rejst krav.

Streaming og ophavsret

I sidste års beretning satte bestyrelsen fokus på rettighederne til fremførelsen af den musik, organisten som udøvende kunstner fremfører i kirken. Som følge af corona-situationen ønskede mange arbejdsgivere og præster at benytte digitale medier i formidlingen af gudstjenester og kirkelige handlinger, og DOKS' medlemmer har på mangfoldig vis medvirket til at finde løsninger herpå.

Det var vigtigt for bestyrelsen at slå fast, at en sådan udnyttelse skal ske i respekt for organistens ophavsrettigheder. Selvom musikken fremføres som en del af ens ansættelse, ejer man som kunstner rettighederne til selve fremførelsen af den musik, man udøver – også under gudstjenester og kirkelige handlinger. Dette gælder, uanset at musikken er komponeret af en anden end den udøvende. Organistens egen kunstneriske fremførelse er således i sig selv ophavsretsmæssigt beskyttet. Arbejdsgiveren må benytte denne ophavsret til sædvanlig brug, men har ikke uden videre ret til at anvende den til andre formål.

Bestyrelsen konstaterer, at der fortsat hersker stor usikkerhed i folkekirken om fortolkningen af ophavsretsloven, og efterlyser i den forbindelse afklaring af en række forhold. Det er bestyrelsens opfattelse, at der sker en sammenblanding af betragtningerne omkring komponistens rettigheder til værkerne og organistens rettigheder til fremførelsen af musikken. Den særlige bestemmelse om undtagelse af KODA-afgift ved gudstjenester og kirkelige handlinger er med til at forvirre begreberne.

Det er bestyrelsens mål, at arbejdsgiver anerkender organistens rettigheder. Det er ikke bestyrelsens hensigt at lægge hindringer i vejen for udvikling af digitale løsninger for folkekirken. Men vi frygter, at hvis vi forholder os passive, vil der opstå en glidebane, hvor organistens mulighed for at fastholde sine ophavsrettigheder eroderes. Det skal understreges, at det ikke nødvendigvis er bestyrelsens hensigt eller forventning, at organisten skal spinde guld på sine rettigheder.

Når vi fra menighedsråd og stifter møder den opfattelse, at arbejdsgiver ejer rettighederne til organistens musikalske fremførelse eller endda hævder, at organisten ingen rettigheder har, i og med at det er en del af ansættelsen, så er vi som forening nødt til at reagere. Det er derfor bestyrelsens opfattelse, at der må ske en afklaring, således at parterne opnår en fælles forståelse af ophavsretsloven. DOKS har i samarbejde med Organistforeningen og med støtte fra DOKS' juridiske samarbejdspartner gennem en årrække, advokatfirmaet SIRIUS advokater, arbejdet med disse ophavsretlige spørgsmål. Sammen med Organistforeningen har DOKS af advokat Gitte Løvgren Larsen i samarbejde med Pernille Backhausen fået udarbejdet et juridisk responsum om organistens ophavsrettigheder. På baggrund af dette responsum har DOKS og Organistforeningen anmodet Kirkeministeriet om et afklarende møde for at undersøge, om der kan opnås en fælles forståelse af ophavsretsloven hvad angår anerkendelse af organistens rettigheder. Det er for DOKS helt afgørende, at der opnås en sådan fælles forståelse.

Kommentar til biskoppernes liturgidebat

Siden biskopperne satte liturgidebatten i gang, har bestyrelsen fulgt arbejdet og jævnligt vendt de mange spørgsmål, der rejser sig ved drøftelsen af højmessens liturgi. Det er værd at bemærke, at mange af de spørgsmål og problemstillinger, sekretariatet får fra medlemmerne, handler om forhold, der vedrører højmissen. Det viser sig som uenighed om grænsedragning af ansvarsområder mellem præst og organist, forskelligt syn på korets rolle, valg af instrument og musikalsk profil, samt ikke mindst tilsidesættelse af ritualer og manglende inddragelse af organisten i forhold, der vedrører højmessens form og indhold.

Bestyrelsen har indsendt en kommentar til biskoppernes videre arbejde og skriver i den forbindelse, at den udvikling, der sker i mange sogne, kalder på aktuel stillingtagen. Højmissen er et fælles anliggende, og hvis tiden er moden til ændringer af liturgien, bør det ske under nøje overvejelser og med tilsyn fra biskopperne. Det er afgørende, at højmessens liturgi og udtryk også i fremtiden er kendetegnet ved kvalitet og forankring i folkekirkens tradition. DOKS mener, at biskoppens tilsyn og en autoriseret højmesseliturgi er et værn for menigheden og en hjælp for præster og kirkemusikere, især de steder hvor man måtte have forskellige holdninger og teologiske indfaldsvinkler.

DOKS' bestyrelse sporer ikke blandt medlemmerne et udbredt behov for en ny højmesseordning, og finder at der i den eksisterende ordning er tilstrækkeligt rum for lokale tilpasninger.

Kirkemusikken udgør en integreret del af gudstjenestens liturgi og er udover sin kultur- og traditionsbærende rolle en understøttelse af forkyndelsen. Kirkemusikeren og præsten er hinandens medspillere i højmessens liturgiske forløb. På den baggrund er det magtpåliggende for DOKS at påpege organistens faglige ressourcer som afgørende, når man lokalt forholder sig til højmessens liturgi. I organisten har hvert sogn og præst en værdifuld samarbejdspartner, der bør inddrages i alle drøftelser og beslutninger, der vedrører liturgi, og hvis faglighed bør tænkes med og respekteres.

I bestyrelsens kommentar fremhæves desuden kirkekorenes rolle i gudstjenesten. Udover at korenes kerneopgave naturligvis er at understøtte og levendegøre gudstjenestens fællessang, kan korsangen med fordel inddrages som en del af det liturgiske forløb tilpasset de lokale forhold.

DOKS' legat

I november 2019 gav Civilstyrelsen tilladelse til, at DOKS kan afvikle sit legat inden for en periode på tre år. Det betyder, at der aktuelt er midler at søge. Legatbestyrelsen har uddelt ca. en tredjedel af det indestående beløb. Medlemmerne opfordres derfor til at søge hjælp fra legatet, i fald de er kommet i økonomiske vanskeligheder på grund af sygdom, alder eller andre ikke selvforskyldte problemer. Det skal bemærkes, at også enker/enkemænd efter DOKS' medlemmer kan komme i betragtning. Procedure for ansøgning fremgår af DOKS' hjemmeside.

Vikartakster

I begyndelsen af 2020 viste der sig at være et presserende behov for at DOKS genformulerede sin holdning til aflønning af vikararbejde og samtidig justerede de eksisterende vejledende takster.

Formålet var dels at imødegå de urimelige og uforklarlige takster nogle provstier og konsulenter havde udmeldt, og dels at implementere EU-direktivet der tilsiger at deltidsansatte ikke må forskelsbehandles. Ansættelser på under otte timer om ugen er fortsat ikke overenskomstdækket i folkekirken. Dog mener DOKS at det følger af direktivet, at overenskomstens løn- og pensionsforhold samt forholdet mellem uddannelsesniveau og løn skal afspejles i vikarflønning. Dermed anerkendes vikararbejde på linje med overenskomstdækket organistarbejde. Et frugtbart samarbejde med Organistforeningen førte til at nye fælles vejledende satser kunne udmeldes den 1. november. DOKS glæder sig over samarbejdet med Organistforeningen i denne sag. Hermed bør det være muligt at løfte vikarlønningerne landet over til et rimeligt niveau, og gennemsigtigheden i principperne bag taksterne er forhåbentlig blevet en hjælp for den vikar, der skal prissætte sit arbejde. Det er da også foreningernes opfattelse, at de nye takster bliver anvendt og mange steder er blevet implementeret.

DOKS' sekretariat flytter

Fra 1. juli flytter DOKS' sekretariat til Store Kannikestræde 8, i latinerkvarteret tæt på Frue Plads i Københavns indre by. DOKS har haft til huse i gode og rummelige lokaler på Vesterbrogade siden flytningen fra Vejle i 2001. De første år var et af kontorerne udlejet til Solistforeningen. Lokalernes indretning og nye krav til opbevaring af persondata har siden gjort det umuligt at få en ny ekstern partner ind i lejemålet. Dermed har DOKS haft flere kvadratmeter til rådighed end strengt nødvendigt og en tilsvarende høj husleje, der desuden fast er steget med 4,5 % årligt. Denne udgift har bestyrelsen over længere tid ønsket at få reduceret. Da de hidtidige lokaler har brug for løbende vedligeholdelse og sekretariatets arbejdspladser er udfordret af gadestøj og et, især om sommeren, dårligt indeklima, skulle der findes en anden løsning.

Med de nye lokaler får DOKS et fysisk mindre sekretariat, men stadig med plads til at være en god ramme for medarbejdernes og bestyrelsens arbejde. I et charmerende 1700-tals hus tilhørende Trinitatis Sogns Menighedspleje får DOKS' sekretariat en central beliggenhed, i rolige omgivelser med fem minutters gåafstand til Nørreport Station og nær ved centrale samarbejdspartnere som Akademikerne og Kirkeministeriet er beliggenheden optimal.

I forbindelse med flytningen vil der blive foretaget nødvendige nyanskaffelser og opgradering af inventar og mødefaciliteter. Samtidig vil de nye lokaler blive istandsat, så de bedst muligt dækker sekretariatets behov. Der bliver udgifter til flytning og nyindretning men til gengæld en betydelig besparelse på huslejudgifter på henimod 100.000 kr. årligt.

DOKS' repræsentation i eksterne udvalg og råd

Akademikerne / TOAC

Relationen til DOKS' centralorganisation Akademikerne er med overenskomstresultatet 2021 gået ind i en ny fase. Der har i den forløbne periode været tæt kontakt, og der er gjort et stort arbejde som forberedelse til OK21. Processen har været præget af lydhørhed, og Akademikerne har vist vilje til at finde løsninger på at imødekomme DOKS' ønske om at blive en del af

fællesoverenskomsten på statens område. Kravet blev da også nævnt som et højprofileret krav fra Akademikerne, da pakken af OK21-krav blev præsenteret for skatteministeren. Chefkonsulent Jesper Meisner og chefkonsulent Berit Ellegaard har gjort et særdeles godt arbejde. Helt fra den indledende fase til den endelige slutspurt i forhandlingerne med Kirkeministeriet har grundighed og målrettethed præget processen. DOKS ser frem til det nu tættere samarbejde med Akademikerne i kommende forhandlinger.

DOKS glæder sig også over, at der i fællesrepræsentationen TOAC – Tjenestemænds- og Overenskomstansattes fællesrepræsentation i Akademikerne – fra første færd har været forståelse og fuld opbakning til DOKS' særlige overenskomstkra. I hele OK21-forløbet har der været jævnlige onlinemøder, som har sikret en tæt dialog i gruppen. Ikke mindst i de afgørende forhandlingsdøgn var det af stor værdi at forhandlings-repræsentanterne løbende informerede og gav status fra det centrale bord.

Folkekirkens Arbejdsmiljøråd og Folkekirkens Arbejdsmiljørådgivning (FAR)

Folkekirkens Arbejdsmiljøråd holdt i 2020 to ordinære møder og et ekstraordinært møde. Rådets fokus har fortsat været etableringen af Folkekirkens Arbejdsmiljørådgivning som en permanent løsning.

På det ekstraordinære møde drøftede rådet, om de eksisterende vejledninger om håndtering af seksuel chikane og krænkende handlinger på de folkekirkelige arbejdspladser var tidssvarende. Som et resultat af mødet nedsatte rådet en arbejdsgruppe, som skulle opdatere vejledningen og lave en procesplan for håndtering af sager om seksuel chikane og krænkende handlinger. Dette arbejde afsluttes i foråret 2021.

Arbejdet med at permanentgøre Folkekirkens Arbejdsmiljørådgivning fortsatte i 2020. Det var ikke muligt at færdiggøre projektet inden projektperiodens oprindelige udløb ved udgangen af 2020, så projektperioden blev efter ansøgning forlænget til udgangen af 2021. Der arbejdes på at etablere rådgivningen som en selvstændig folkekirkelig styrelse under Kirkeministeriets tilsyn, men samtidig med tætte bånd til Folkekirkens Arbejdsmiljøråd, hvor folkekirkens forskellige interesser er repræsenteret.

Det er hensigten, at rådgivningen skal have en overordnet ledelse i form af en bestyrelse, hvori folkekirkens arbejdsmiljørepræsentanter og kirkefunktionærorganisationer er repræsenteret. Evaluering af FAR har vist, at rådgivningen har en positiv betydning for løsning af problemer med arbejdsmiljøet i kirkerne, og bestyrelsen anser arbejdet med permanentgørelsen af FAR som væsentligt. DOKS har da også brugt en del ressourcer på arbejdet og har været repræsenteret i styregruppen de seneste år.

Kirkemusikskolerne

På alle tre kirkemusikskoler oplever man stadig en stor søgning til uddannelserne. Det store fokus, der har været på orgelundervisning af børn og unge, begynder at bære frugt. Der er også blevet en udvidet opmærksomhed på en målrettet undervisning af unge, der ønsker at søge ind på musikkonservatorierne, blandt andet ved et øget samarbejde med disse. Men 2020 har på grund

corona også været en udfordring på undervisnings- og eksamensområdet. Der er udviklet nye virtuelle undervisningsformer, og der er opmærksomhed på det potentiale, der kan være ved en yderligere udvikling af dette område. Med henblik på de studerende som bor langt væk fra skolerne, kan der være en fordel i at udforske de virtuelle former, især i visse fag.

På de tre kirkemusikskoler og Folkekirkens Udviklings- og Videnscenter (FUV) er der foregået en udvikling af samarbejdet på det administrative område. Der er ansat to controllere, der har til opgave at styre økonomien for de fire uddannelsesinstitutioner under Kirkeministeriet.

DOKS har repræsentanter i bestyrelserne for de tre kirkemusikskoler, og sikrer sammen med repræsentanterne fra de to andre fagforeninger for kirkemusikere at musikfagligheden er til stede.

DOKS ønsker at skolerne til stadighed har et så højt fagligt niveau som muligt og bifalder det arbejde der foregår med at sikre fødekæden til den højeste kirkemusikalske uddannelse på konservatorierne.

Dansk Kunstnerråd

Rådets arbejde har naturligvis været præget af nedlukningen. Kunstnerorganisationernes medlemmer, især de mange freelancere, er hårdt ramt, og det har været en kamp at få regeringens hjælpepakker til at dække kulturområdet og at gøre opmærksom på nedlukningens fatale konsekvenser for både kunstnere og landets kulturliv. Rådet har stillet konkrete forslag til politikerne om skattefradrag og klippekortsordninger, der kan understøtte kulturbranchen i den kommende tid. Der har været virtuelle rådsmøder i perioden og indtil flere givende dialogmøder med kulturordførere fra forskellige politiske partier.

Rådet har formuleret tre strategiske temaer 2021-2023:

1. Styrk den politiske samtale
2. Fremtidens kunstneriske erhverv og kunstnernes vilkår
3. Kunstnerens bidrag til samfundet

Nordisk Kirkemusikråd og Nordisk Kirkemusiksymposium 2020

Rådets arbejde har været påvirket af ikke at kunne mødes fysisk. Således blev den planlagte faglige konference i juni 2020 udskudt i forhåbning om at den kunne afholdes i Norge 15. - 17. juni.

Kirkemusiksymposiet 2020 i Helsingfors er udskudt til 26. - 29. august 2021. Symposiet forventes gennemført med stort set uændret programindhold, dog med forventelige tillempninger, som følge af eventuelle restriktioner. Dermed forlænges Finlands formandsperiode med et år, og Danmark overtager formandskabet i 2021. DOKS og Organistforeningen har i samarbejde påbegyndt planlægningen af NKS i september 2024 i København.

Kirkemusikalsk Kompetencecenter (KMKC)

Syddansk Musikkonservatorium (SDMK) har set sig nødsaget til midlertidigt at lukke hjemmesiden, da den ikke levede op til gældende lovgivning om tilgængelighed og sikkerhed. SDMK sørger for at sikre indholdet til fremtidig brug. Der bliver i øjeblikket arbejdet på at finde en løsning, og der er allerede sammensat arbejdsgrupper, som laver en version 2.0 til hjemmesiden. Bag om

helligdagen kan dog stadig findes på <https://www.fkuv.dk/bag-om-helligdagen/bag-om-helligdagen>

DOKS' udvalg

TR-udvalg

Udvalget har i corona-tiden benyttet sig af Zoom-møder, hvor der blandt andet blev informeret om OK21 og om corona-situationen. Udvalget vil også fremover benytte denne platform til vidensdeling. Den fælles TR-kursusdag med Organistforeningen den 22. marts er blevet udsat til efteråret. Mandag den 21. juni afholdes TR-kursusdag for DOKS-organister i Aarhus.

Uddannelsesudvalg

Bestyrelsen følger til stadighed situationen på musikkonservatorierne tæt. Det er glædeligt at se, at antallet af studerende og ansøgere på landets konservatorier samlet set er stigende. Ligeledes har flere af konservatorierne styrket deres samarbejde og kontakt til kirkemusikskolerne, således at de potentielle ansøgere blandt kirkemusikskolernes studerende i højere grad end tidligere forberedes på et fremtidigt konservatoriestudium.

På konservatorierne oplever man i disse år en markant stigning i antallet af studerende, der vælger orgel som bifagsinstrument – i særdeleshed blandt studerende på de musikpædagogiske linjer, som i forvejen uddannes i babysalmesang og andre børne/unge-relaterede kompetencer, der som bekendt også er i vækst på det folkekirkelige aftagermarked.

Både på SDMK og DKDM arbejdes der for tiden på en formalisering af de kompetencer, disse valgfags/bifagsstuderende opnår.

Antallet af studerende ved de tre konservatorier har i indeværende studieår været:		
DKDM BA: 16 KA: 7 Solistklasse: 1	DJM BA: 5 KA: 9	SDMK BA: 11 KA: 0
Antallet af optagelsessøgende til det kommende studieår:		
DKDM BA: 6 KA, eksterne: 2 Solistklasse: 1	DJM BA: 4 Solistklasse: 2	SDMK BA: 1

Stævneudvalg

På grund af corona blev årskurset 2020 erstattet af et mini-årskursus den 4. september. Året 2021 er stadig præget af virussen, og vi må derfor desværre aflyse det fulde kursusprogram. Stævneudvalget arbejder igen i år på at sammensætte et program for en enkelt kursusdag med gudstjeneste, generalforsamling, koncert og socialt samvær i Esbjerg den 31. maj.

Strategi- og kommunikationsudvalg

Udvalget har bearbejdet og modnet en række temaer forud for behandling og beslutning i DOKS' bestyrelse. Blandt emnerne har været: DOKS i en akademisk ramme, ophavsret, lønudvikling, samarbejdsrelationer i en corona-tid, OK21, liturgidebat og DOKS' relevans for studerende og nye medlemmer.

Andre områder

De kollektive rettighedsmidler for Gramex og CopyDan

De kollektive rettighedsmidler fra GRAMEX og CopyDan uddeles efter ansøgning, og den konkrete fordeling af midlerne fremgår af DOKS' årsrapport.

I 2020 var der to uddelinger med ansøgningsfrist 1. maj og 1. september, da der var flere midler at uddele, og antallet af ansøgere i foråret var præget af den usikre situation på grund af corona. DOKS har i løbet af 2020 foretaget en administrativ omlægning af registrering og uddeling af CopyDan-midlerne. Dette skyldes nye regler fra CopyDan efter vedtagelse af "Medlemsbeslutningen af den 20. maj 2020". Dette medfører, at der ved fremtidige generalforsamlinger i DOKS skal optages et punkt på dagsordenen med en beslutning om, at CopyDan-midler fordeles som SKU-midler (Sociale, kulturelle eller uddannelsesmæssige formål). Det er ikke hensigten at ændre på anvendelsen af midlerne, men det er en forudsætning for at kunne efterleve de skærpede krav fra CopyDan, at generalforsamlingen træffer beslutning om anvendelsen af midlerne.

European Conference for Protestant Church Music (ECPCM)

Den europæiske konference for protestantisk kirkemusik havde planlagt at fejre sit 50-års jubilæum i september sidste år. Der var planlagt et fint program, der skulle foregå i Wien, men det måtte, som så meget andet, aflyses på grund af corona. Organisationen blev stiftet i 1970 i Frankfurt am Main under navnet "Mitteleuropäische Kontakte für evangelische Kirchenmusik" med organisationer fra Tyskland, Holland, Italien og Østrig. I dag består den af organisationer fra 17 europæiske lande.

Lille Skiveren

Fra 1. januar 2021 har DOKS overtaget endnu en andel i Lille Skiveren. Således råder DOKS nu over fem andele, svarende til fem uger, der udloddes til medlemmerne. De ledige uger og tilmeldingsfrist for deltagelse i lodtrækningen bekendtgøres løbende ved opslag i Organistbladet, via medlemsmail og på hjemmesiden.

Organistbladet

Organistbladet udkommer seks gange om året og udsendes til alle DOKS-medlemmer, samarbejdspartnere og abonnenter. Bladet er endvidere tilgængeligt via DOKS' hjemmeside. Hovedvægten ligger på artikler om musikfaglige og kirkemusikalske emner. Desuden bringer bladet debat- og kalenderstof samt anmeldelser. Annoncesalget i 2020 var påvirket af corona-krisen, der er derfor gjort en indsats for at skaffe flere annoncører i 2021.

Medlemsmail

På medlemsmail udsendes efter behov informationer til alle medlemmer. Indholdet er typisk sidste nyt om ansættelsesforhold, løn og ansøgningsfrister samt bekendtgørelser, der vedrører foreningens drift.

Medlemstal og statistik

DOKS 2021

medlemmer: 581

aktive: 373

fri aktiv: 38

passive: 170

af 170 passive er:

132 pensionister

18 studerende

20 andre

af 373 aktive er:

320 ansat fuld tid

212 tjenestemænd

161 overenskomstansatte

13 ansat på kirkemusikskolerne